

Årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling

Böle Byskola

2024-25

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Årlig plan.....	3
Verksamhetsformer som omfattas av planen	3
Vision	3
Vad säger styrdokumentet?	4
Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2022	4
Skollagen (2010:800) 6 kap § 2	4
Diskrimineringslagen	4
Skollagen 6 kap § 8	4
Definitioner	5
Ansvar och delaktighet	6
Huvudman och Rektorn.....	6
Personal.....	6
Barn/elever.....	6
Barn/elevs rätt till stöd	7
Information	7
Främjande arbete	8
Vårt främjande arbete i de olika diskrimineringsgrunderna består bland annat av:.....	8
Kartläggning och förebyggande arbete.....	9
Upprättande och utvärdering av den årliga planen	10
Förebyggande åtgärder:	10
Böle Byskola Fritidshem	11
Kartläggning och förebyggande arbete.....	11
Handlingsplan	12

Det är enligt lag förbjudet att:

diskriminera någon på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och funktionshinder - fysiskt eller psykiskt.

ÅRLIG PLAN

Kränkande behandling och diskriminering är brottsliga handlingar. Vi accepterar aldrig någon form av kränkande beteende mellan elever eller mellan personal och elever. Om vi upptäcker att detta förekommer är det skolans ansvar att se till att det upphör.

Varje år upprättar vi en Årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling. I den årliga planen redovisas främjande arbete och olika åtgärder för att förebygga och motverka diskriminering och kränkande behandling. Den innehåller även en beskrivning över rutinerna för hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska utredas, åtgärdas och dokumenteras. Planen ska vara ett stöd för att upprätthålla ett systematiskt arbete som kränkningar och diskriminering.

Barnet/eleven har rätt att få stöd och hjälp när han/hon känner sig kränkt och upplevelser av kränkningar får inte avfärdas. Vem barnet/eleven än kontaktar i verksamheten så har han/hon rätt att bli tagen på allvar och få stöd. Det är alltid den utsatte som avgör om ett beteende eller en handling är oönskad, diskriminerande eller kränkande.

Om en elev känner sig utsatt är det viktigt att han/hon vänder sig till en person som han/hon känner förtroende för. Alla vuxna på skolan har ett ansvar att hjälpa till!

Den kontaktade vuxna ansvarar för att en utredning sätts igång skyndsamt, åtgärder sätts in och att det senare utvärderas. Allt dokumenteras på avsedd blankett som finns i Likabehandlingspärmen i dokumentskåpet.

VERKSAMHETSFORMER SOM OMFATTAS AV PLANEN

Förskoleklass, grundskola och skolbarnomsorg.

VISION

Givetvis har vi en nollvision när det gäller diskriminering och kränkande behandling! Det får inte förekomma på vår skola!

VAD SÄGER STYRDOKUMENTEN?

LÄROPLAN FÖR GRUNDSKOLAN, FÖRSKOLEKLASSEN OCH FRITIDSHEMMET 2022

”Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor är de värden som skolan skall gestalta och förmedla.”

”Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser.”
(Skolans värdegrund och uppdrag, s.5)

SKOLLAGEN (2010:800) 6 KAP § 2

”Bestämmelser om förbud m.m. mot diskriminering i samband med verksamhet enligt denna lag finns i diskrimineringslagen (2008:567).”

DISKRIMINERINGSLAGEN

Lagen ska motverka diskriminering på grund av:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- ålder

Arbetsgivare och utbildningsanordnare ska

- undersöka om det finns risker för diskriminering – inklusive trakasserier och sexuella trakasserier – eller repressalier (bestraffning) eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter
- analysera orsakerna till de risker och hinder som har upptäckts
- åtgärda – genomföra åtgärder för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter
- följa upp och utvärdera arbetet

Arbetet ska genomföras och dokumenteras löpande.

SKOLLAGEN 6 KAP § 8

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

DEFINITIONER

Elev: den som deltar i utbildning

Barn: den som deltar i eller söker till förskoleverksamhet eller skolbarnomsorg enligt skollagen.

Personal: den som är anställd och uppdragstagare i utbildning och annan verksamhet.

Etnisk tillhörighet: att någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg.

Sexuell läggning: en homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Kön: pojke/flicka, man/kvinna

Könsöverskridande identitet och uttryck: en person som känner sig född i fel kropp eller vill leva i det motsatta könet.

Funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter, eller kan förväntas uppstå.

Trakasserier: ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna:

Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, kön eller könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder.

Kränkande behandling: "ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller en elevs värdighet" (6 kap 3§ skollagen 2010:800)

Diskriminering: när någon behandlas sämre än andra och missgynnandet har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Mobbning: en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag. Mobbning finns inte som begrepp i läroplanen.

ANSVAR OCH DELAKTIGHET

HUVUDMAN OCH REKTORN

Det är enligt skollagen huvudmannens ansvar att:

- Se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt annan kränkande behandling.
- Årligen upprätta, utvärdera och revidera den årliga planen i samarbete med personal och elever.
- Se till att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av trakasserier och annan kränkande behandling och att samtlig personal känner till dessa rutiner.
- Om verksamheten får kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas.

Huvudmannen Böle Byskola delegerar ansvaret till rektor som håller huvudmannen informerad om arbetet.

Rektor och huvudmannen skall även stötta personal och elever i arbetet inom dessa områden.

PERSONAL

All personal som verkar inom skolan är skyldig att

- Arbeta på ett sätt som främjar goda relationer och trygga lärmiljöer.
- Agera vid kännedom om kränkningar/diskriminering och skyndsamt utreda, åtgärda och dokumentera enligt fastställda riktlinjer.
- Delta i att årligen upprätta, utvärdera och revidera den årliga planen i samarbete med rektor, övrig personal och elever.

BARN/ELEVER

Vi strävar efter ett klimat där barn/elever påtalar diskriminering och kränkande behandling som förekommer i verksamheten för någon vuxen som de har förtroende för. Om denne inte är skolpersonal måste skolan kontaktas.

Eleverna är delaktiga i kartläggning av riskområden genom klassråd, elevråd samt den årligt trivselenkäten.

BARN/ELEVERS RÄTT TILL STÖD

Barnet/eleven har rätt att få stöd och hjälp när hen känner sig kränkt och upplevelser av kränkningar får inte avfärdas. Vem barnet/eleven än kontaktar i verksamheten så har hen rätt att bli tagen på allvar och få stöd. Det är alltid den utsatte som avgör om ett beteende eller en handling är oönskad, diskriminerande eller kränkande.

Om en elev känner sig utsatt är det viktigt att hen vänder sig till en person som hen känner förtroende för. Alla vuxna på skolan har ett ansvar att hjälpa till!

Den kontaktade vuxna ansvarar för att en utredning sätts igång skyndsamt, åtgärder sätts in och att det senare utvärderas. Allt dokumenteras på avsedd blankett som finns i Likabehandlingspärmen i dokumentskåpet.

**Alla du möter bär på något du inte
vet nåt om - Var snäll!**

INFORMATION

Informationen om den årliga planen ges till föräldrarna vid höstens föräldramöten och för eleverna i respektive klass av läraren. Det är rektors ansvar att all personal är väl införstådd med planen. Samtliga vårdnadshavare har tillgång till den årliga planen via skolans hemsida.

FRÄMJANDE ARBETE

"Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas." (Plan mot diskriminering och kränkande behandling, Barnombudsmannen.)

Främjande arbete är ett alltjämt pågående arbete som handlar om att skapa bästa förutsättningarna för ett positivt och trevligt klimat på skolan. En väl inarbetad värdegrund startar hos personalen med gemensamma normer för det sociala samspelet. Hur personalen behandlar varandra, det klimat som råder mellan kollegor är en viktig faktor i vad som sprids ut till eleverna. Pratar personalen gott om varandra, litat på varandra och ger varandra beröm och uppskattning så har vi bättre förutsättning att så sker bland barnen.

Viktigt att hela tiden befästa allas lika värde, att vi är olika men lika bra. Arbetet sker i det dagliga arbetet, allt från möten, rastprat, EQ-övningar, gemensamt förhållningssätt till gemensamma temadagar.

Traditioner skapar trygghet och bidrar till en känsla av tillhörighet. Årligt återkommande traditioner på Böle Byskola är: startskott, Bölejoggen, FN-dagen, Lucia, julavslutningen, fjällresa, öppet hus mm.

VÅRT FRÄMJANDE ARBETE I DE OLIKA DISKRIMINERINGSGRUNDERNA

BESTÅR BLAND ANNAT AV:

Kön: Att vi jobbar på att inte göra skillnad på tjejer och killar och att vi förmedlar att alla kan göra allt, inget är typiskt "tjejigt" eller "killigt". Att vi uppmuntrar eleverna att prova olika rastaktiviteter. Vi arbetar aktivt för att bryta typiska könsmonster. Vi undviker att gruppera eleverna utifrån kön eller att benämna dem i grupp utifrån kön, tex "kom in nu killar" eller "vad gör ni tjejer?"

Funktionsnedsättning: Vi pratar med barnen om att vi är olika bra på olika saker, och att man kan ha svårt för en sak utan att det syns. Vi upplever att barn idag är accepterande. De visar förståelse och det kan bero på att Vi jobbar med det kontinuerligt och att det visas en hel del program som handlar om just olikheter. Vi låter eleverna prova olika handikappidrotter samt prata om olika funktionshinder som är både synliga och osynliga.

Etnisk tillhörighet: Vi har inte en mångkulturell skola men vi tar in världen i skolan, vi diskuterar kanske främst bland de äldre barnen. Frågor som rör nyanlända kommer upp och vi diskuterar det med eleverna. Det har köpts in böcker: Monica Zaks, Henning Mankells böcker. De utspelar sig på platser runt om i världen där barnen växer upp i ett helt annat samhälle än det vi har. Med de yngre barnen försöker vi hitta högläsning som tar upp ämnet. Vi har en vänskola i Sydafrika, ett av syftena med att skaffa en vänskola är att eleverna ska få möjlighet att öka förståelse för människor i andra delar av världen och bygga relationer med barn som lever i en annan kultur.

Könsidentitet eller könsuttryck: Här handlar det främjande arbetet om attityder och tolerans och om att ta bort de strukturer som finns inbyggda i samhället som skapar hinder vid

könsövergripande identitet. Barnen har en tolerans från grunden, det är det vi ska jobba vidare med så att vuxnas fördomar och normer inte får fäste.

Sexuell läggning: Vi accepterar aldrig att sexuell läggning används i negativ betydelse, som skällsord. Vi hålla oss medvetna om att inte använda den heterosexuella normen. Vi hissar vår regnbågsflagga under regnbågsveckan.

Religion: Vi tillämpar ett normkritiskt förhållningssätt i undervisningen. I syfte att skapa religiös och kulturell samexistens tillämpa en undervisningsmetod som betonar det gemensamma inom till exempel judendom, kristendom, islam, buddism, sikhism och hinduism.

KARTLÄGGNING OCH FÖREBYGGANDE ARBETE

"Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i er verksamhet. Riskerna kan kartläggas på olika sätt. Förebyggande mål och åtgärder måste motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning."

(Plan mot diskriminering och kränkande behandling, Barnombudsmannen.)

Om följande kanaler fungerar kan vi upptäcka kränkande handlingar i tid:

- All personal har tillsynsansvar. Vi talar inte om "mina eller dina elever" utan all personal har skyldighet att lyssna till, och värna om, alla barn och elever. Om något anmärkningsvärt inträffar har all personal skyldighet att ingripa, meddela elevens klasslärare omgående. Personal bör vara uppmärksamma på följande beteenden. Negativt kroppsspråk, attityder, kommentarer, suckar, skratt, viskningar bakom ryggen, miner, blickar, grupperingar (kotterier), nonchalerande, manipulation, etc.

- Rastvärdarna har en viktig tillsynsfunktion av elever och är en stabiliserande faktor vid fri lek och aktiviteter ute på skolgården. Rastvärderna ansvarar också för ordningen i korridorer och på toaletter men viktigt att även övrig personal hjälper till där. Det är viktigt att vara uppmärksam på relationerna mellan elever och mönster som kan uppstå för att se till att ingen blir åsidosatt eller isolerad i umgänget. Det är varje personals skyldighet att hålla ett aktivt tillsynsansvar och som rastvärd. På raster och vid fri lek bör man t ex observera följande beteenden: Om någon alltid går ensam, blir utsatt för slag och knuffar eller retad, får ägodelar förstörda eller stulna, eller andra former av kränkningar. Försök identifiera negativa ledare och vilka som är medlöpare.

- Föräldrakontakt. Skolan är lyhörd för hemmets signaler när ett barn visar tendenser på att han/hon inte trivs i skolan eller känner oro inför skoldagen.

- Enkäterna som genomförs bland elever och vårdnadshavarna används bl a för att identifiera kränkande behandling.

- Genom rastprat, gruppsamtal eller enskilda samtal kan kränkande behandling identifieras.

- Hälsosamtal. Elevhälsan har regelbundna enskilda hälsosamtal med elever där eleven får berätta hur han/hon trivs i skolan, har kamrater osv

Varje höst kartlägger vi risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i vår verksamhet och miljö. I vår kartläggning använder vi oss av:

- Tidigare dokumentation av kränkande behandling
- Trivselenkäter till alla elever två gånger/läsår
- Skolverkets enkäter till elever i åk 5 och föräldrar i maj
- Utvecklingssamtal/föräldrakontakter
- Kartläggning av riskområden både inomhus och utomhus
- Klassråd och elevråd
- Personalens samlade observationer

UPPRÄTTANDE OCH UTVÄRDERING AV DEN ÅRLIGA PLANEN

Allt som kommer fram genom kartläggning och observationer sammanställs under en huskväll för att resultera i vilka åtgärder för förebyggande arbete som ska sättas in under året. Det ska även framgå vem eller vilka som ansvarar för att åtgärderna genomförs och efterlevs.

När vi under läsåret uppmärksammar kränkningar eller situationer som kräver förebyggande åtgärder dokumenteras det i planen.

Planen utvärderas genom elev- och föräldraenkäter samt personalens utvärdering i slutet av läsåret. Delårsutvärdering sker i januari för att aktualisera planen och utvärdera våra åtgärder.

Åtgärdande insatser utvärderas löpande och dokumenteras enligt planen.

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER:

Datum, rubrik:

Beskrivning:

Åtgärd

Ansvarig

Datum, rubrik:

Beskrivning:

Åtgärd

Ansvarig

BÖLE BYSKOLA FRITIDSHEM

Fritidshemmets verksamhet innefattas av hela planen och kompletteras med kartläggning och insatser för sin verksamhet.

Fritidshemmet har fina förutsättningar att arbeta med normer för socialt samspel, att träna på empatisk förmåga och sociala färdigheter. Det är en bra arena för att träna på nya relationer i fri lek med närvarande pedagoger som stöttar och hjälper när det behövs.

KARTLÄGGNING OCH FÖREBYGGANDE ARBETE

Kartläggning sker regelbundet och om upptäckt görs lyfts det med kollegor under planering, ställtid eller konferens. Vi använder även elev- och föräldraenkäter för vår kartläggning.

Vi pedagoger måste vara med där det händer, där det är många elever samtidigt eller där vissa elever som behöver särskilt stöd finns.

Datum, rubrik:

Beskrivning:

Åtgärd

Ansvarig

Datum, rubrik:

Beskrivning:

Åtgärd

Ansvarig

HANDLINGSPLAN

Som vuxen på en skola är det viktigt att alltid vara vaksam på och reagera över vad som händer och sker i samspelet mellan elever och mellan vuxna och elever. När något fall av kränkning eller diskriminering förekommer kommer vi att agera enligt nedan fastslagna riktlinjer.

1. Vid första misstanke om att kränkande behandling/diskriminering föreligger ansvarar den som först får kännedom om händelsen för att ärendet hamnar hos rätt person.
2. Läraren eller annan pedagog kontrollerar och utreder om det är kränkande behandling/diskriminering.
3. Lärare eller annan pedagog samlar in information om händelsen och upprättar en rapport på blanketten "Kännedom och utredning av diskriminering/kränkande behandling eller våld". Samtal hålls med de inblandade och vårdnadshavare kontaktas. Rektor informeras och medverkar i olika grad beroende på händelse.
4. Åtgärder sätts in för att förebygga och förhindra att diskrimineringen/kränkningen/våld återupprepas.
5. Uppföljning med efterkontroller görs. Kontakt igen med de inblandade. Har kränkningarna/diskrimineringen/våldet upphört? Kontakt med vårdnadshavare.
6. Uppföljningssamtal med samtliga inblandade hålls efter 1 – 2 veckor.
7. Efterkontroller med de inblandade om hur deras situation är görs vid så många gånger som behövs för att säkerställa att kränkningar/diskriminering inte upprepas.
8. En slutlig utvärdering av ärendet dokumenteras på blanketten.

Alla fall av kränkningar/diskriminering är unika och skall därför behandlas därefter.

Alla incidenter, som kan räknas som diskriminering eller kränkande behandling, dokumenteras av berörd personal i form av en incidentrapport. Incidentrapporterna finns på sharepoint under blanketter i en pärm i dokumentskåpen utanför Rektors rum. Ifylld rapport sätts in i pärmen under "aktuella ärenden". När ärendet avslutas flyttas allt till "avslutade ärenden".

Årlig utvärdering av genomförda åtgärder görs i samband med utvärdering och inför upprättande av ny likabehandlingsplan. Samtliga dokument arkiveras.

Huvudmannen informeras skyndsamt av rektor vid varje fall av kränkning/diskriminering.

